

Vi holder mennesker i bevægelse

FAGLIGHED I FYSIOTERAPI

Indhold

Forord	3
Om undersøgelsen "Faglighed i fysioterapi"	4
Hvad er faglighed i fysioterapi?	5
Udvikling af fagligheden	6
Begrænsninger for fagligheden	7
Journalføring og øvrig dokumentation	8
Fysioterapifagligt arbejde	9
Fysioterapeutiske værdier og kendetegn	11

Forord

”Det er fagligheden, som samler os” siges ofte af fysioterapeuter. Men hvad er denne faglighed? Er det de teknikker vi lærer? Måden vi udfører dem på, eller den forståelse af sygdom og sundhed som vi arbejder ud fra? Eller noget helt fjerde?! Hvori består den faglighed og professionalisme, som særligt kvalificerer fysioterapeuter til at spille en central rolle i fremtidens sundhedsvæsen, og som adskiller os fra de andre grupper af sundhedsfaglige aktører, der arbejder med krop, bevægelse og livskvalitet.

Selvom det er svært at definere, er det vigtigt, at vi gør det. Ikke mindst i en tid, hvor presset på hele sundhedsvæsenet er enormt, og hvor rammerne for hvordan fysioterapeuter arbejder, hvordan vi aflønnes, og hvilke opgaver vi løser til stadighed udfordres. Fagligheden, hvis den er kernen i vores fag, må være dét, der aldrig kan gås på kompromis med, når fx uddannelsen skal revideres, og når Danske Fysioterapeuter forsøger at skue ind i fremtiden eller lave aftaler på vegne af medlemmerne.

For at komme nærmere, hvad den fysioterapeutiske faglighed egentligt er, blev en følgegruppe nedsat efter et forslag fra repræsentantskabet¹. Det var ikke følgegruppens opgave at beskrive eller kvalificere faglighed, men at skabe debat blandt Danske Fysioterapeuters medlemmer og få deres input til, hvordan faglighed ser ud i hverdagen. Følgegruppen definerede fire overordnede emner, og Danske Fysioterapeuter stod for at debattere med og mellem medlemmerne.

Resultatet af arbejdet er beskrevet i denne pjece, men arbejdet med at definere faglighed – og med at kæmpe for at bevare den i fokus – er stadig kun lige begyndt.

Vi håber, at du vil lade dig inspirere af indholdet og, at du vil tænke på faglighed som dét, der gør patienterne godt, når de ser en fysioterapeut.

Følgegruppen for ”Faglighed i fysioterapi”

Jørgen Brandt

Heidi Marie Brogner

Michael Skovdal Rathleff

Bjarne Rittig- Rasmussen

Kate Salling Jensen

Stine Bøgh Pedersen

Morten Høgh

Steffen Holtze

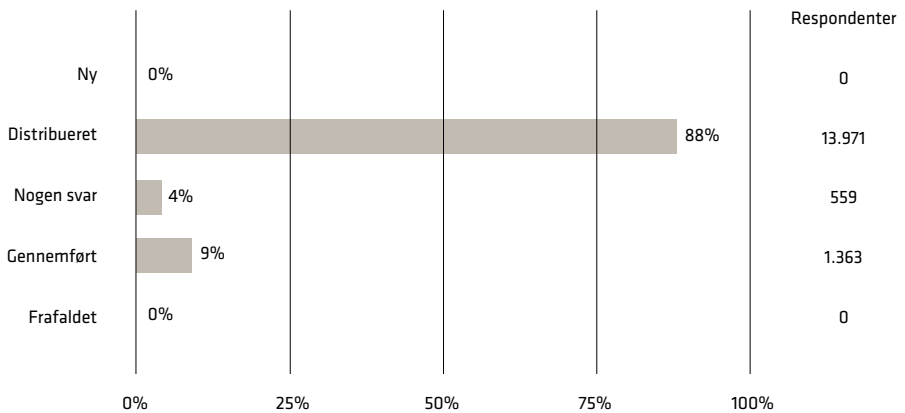
¹ Repræsentantskabet er Danske Fysioterapeuters øverste myndighed. Det er repræsentantskabets 65 medlemmer, som lægger den politiske linje for hvordan foreningen skal udvikle sig fagligt, politisk og organisatorisk.

Om undersøgelsen “Faglighed i fysioterapi”

Undersøgelsen af faglighed i fysioterapi blev udsendt via mail til alle medlemmer af Danske Fysioterapeuter i november 2021. Heraf svarede 13 % helt eller delvist på undersøgelsen. Undersøgelsen blev fremlagt og diskuteret på Danske Fysioterapeuters Fagkongres 2022.

Formålet med undersøgelsen var at skabe viden om, hvad Danske Fysioterapeuters medlemmer forstår ved faglighed i fysioterapi, og hvilke faktorer, der påvirker medlemmernes faglighed. Denne pjece gennemgår centrale resultater fra undersøgelsen og fremsætter spørgsmål som du kan drøfte med kollegerne på personalemødet.

Undersøgelsen tog afsæt i fire definerede rammebetingelser for den fysioterapeutiske faglighed. Rammebetingelserne er formuleret af følgegruppen for projektet ud fra en tese om, at den fysioterapeutiske faglighed påvirkes af forskellige faktorer. De fire faktorer for fagligheden er: 1) Det fysioterapeutiske vidensgrundlag, 2) Arbejdsmarkedets vilkår og rammer, 3) Lovgivning og økonomi, og 4) Etik og værdier. De definerede rammebetingelser er ikke udtømmende for, hvad der kan påvirke den fysioterapeutiske faglighed, men de er et forsøg på at skabe en ramme for, hvordan den fysioterapeutiske faglighed kan diskuteres.

Hvad er faglighed i fysioterapi?

Danske Fysioterapeuters medlemmer beskriver i undersøgelsen, hvad de forstår ved faglighed i fysioterapi. Nedenstående figur viser hvilke ord, der oftest bliver anvendt til at beskrive fagligheden i fysioterapi på tværs af de 1.922 besvarelser i undersøgelsen.

Figuren viser de ord, der hyppigst forekommer i beskrivelsen af faglighed i fysioterapi fordelt på sektorer. Jo større ordene i figuren er, jo oftere fremkommer ordene i besvarelserne.

Viden er blandt de hyppigst anvendte ord til at beskrive faglighed i fysioterapi på tværs af sektorer. Viden kobles ofte sammen med "ny viden", "nyeste viden", "evidensbaseret viden" og "opdateret viden". "Evidensbaseret praksis" og "kliniske retningslinjer" indtager ligeledes centrale placeringer, når medlemmerne beskriver faglighed i fysioterapi.

SPØRGSMÅL TIL REFLEKSION:

- Hvad forstår I hver især forstår ved faglighed i fysioterapi?
- Hvilken rolle har henholdsvis ny viden, evidens, erfaring og kliniske retningslinjer for jeres fysioterapeutiske faglighed?

Udvikling af fagligheden

Udvikling af fagligheden tager afsæt i rammebetingelse 1) "Det fysioterapeutiske vidensgrundlag". Fælles for alle fysioterapeuter er grunduddannelsen. Uddannelsen til fysioterapeut tager et bredt sundhedsvidenskabeligt afsæt med udgangspunkt i menneskets kropslige muligheder og potentialer for aktivitet og bevægelse.

Undersøgelsen viser, hvordan medlemmerne kontinuerligt udvikler deres faglighed.

Mere end 9 ud af 10

har fået erfaring i deres virke som fysioterapeut

3 ud af 4

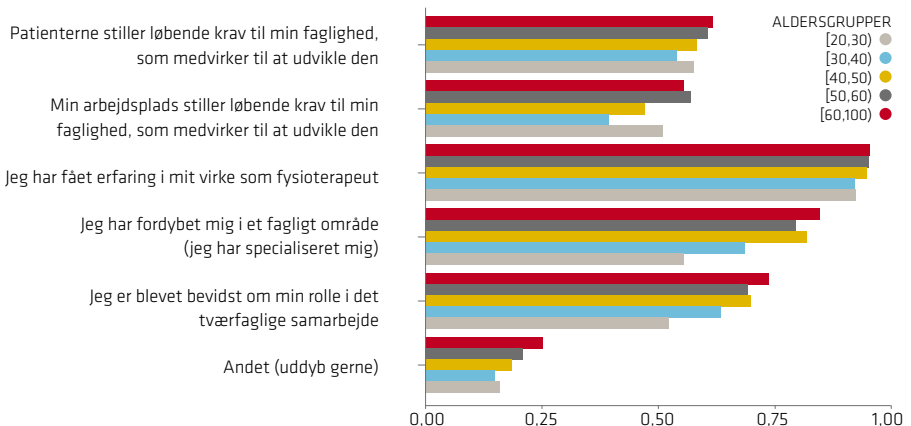
har fordybet sig i et fagligt område

2 ud af 3

er blevet bevidste om deres rolle i det tværfaglige samarbejde

Undersøgelsen viser samtidig, at oparbejdelse af erfaring som fysioterapeut er vigtigt uanset alder. Omvendt bliver fysioterapeuter mere specialiserede med alderen og mere bevidst om rollen i det tværfaglige samarbejde.

Hvilke aktiviteter har medvirket til at udvikle din faglighed?

SPØRGSMÅL TIL REFLEKTION:

- Hvordan udvikler I jeres fysioterapeutiske faglighed?
- Hvad betyder det for jer at være bevidst om jeres rolle i både det mono-og tværfaglige samarbejde?

Begrænsninger for fagligheden

Fælles for alle fysioterapeuter er, at de er underlagt en række ydre rammer såsom lovgivning og økonomi, der har betydning for den fysioterapeutiske faglighed. Mange fysioterapeuter oplever, at de ydre rammer begrænser deres mulighed for at udøve høj faglighed. De nævner blandt andet bureaukrati, manglende tid til patienten samt manglende ressourcer til oplæring og udvikling, som begrænsende faktorer for udøvelsen af fagligheden. Undersøgelsen viser, at:

---

33 %

af fysioterapeuterne oplever, at lovgivning og andre ydre rammer i høj grad eller i meget høj grad fungerer som barriere for udøvelse af faglighed.

56 %

af fysioterapeuterne oplever, at de har de fysiske rammer, som det kræver at udøve høj faglighed i arbejdet.

31 %

af fysioterapeuterne oplever, at de økonomiske rammer begrænser muligheden for at udøve høj faglighed i arbejdet.

De ydre rammer påvirker altså fysioterapeuters mulighed for at udøve deres faglighed. Mens gode rammevilkår kan understøtte udøvelsen af høj faglighed, kan begrænsende rammer omvendt virke som en barriere for fysioterapeuten. I det lys vil det være relevant at drøfte, hvilke rammer, der henholdsvis understøtter og begrænser fagligheden på jeres arbejdsplads.

SPØRGSMÅL TIL REFLEKTION:

- Hvordan understøtter de fysiske rammer på jeres arbejdsplads jeres arbejde?
-

Journalføring og øvrig dokumentation:

Et konkret eksempel på en ydre ramme er journalføringspligten. Journalen er et arbejdsredskab for fysioterapeuter. Som autoriserede sundhedspersoner har fysioterapeuter pligt til at føre journal, når de udfører sundhedsfaglige opgaver i deres arbejde.

Undersøgelsen viste, at:

70 %

oplever, at journalføringen og anden dokumentation understøtter deres faglighed i arbejdet med patienter og borgere

47 %

bruger mere end 1 time dagligt på journalføring og øvrig dokumentation

40 %

synes, at de bruger for meget tid på at journalføre og dokumentere i forhold til patienternes og borgernes behov

Undersøgelsen peger altså på, at journalføring er et brugbart arbejdsredskab, som understøtter den fysioterapeutiske faglighed. Dog bliver der brugt meget tid på journalføring og øvrig dokumentation. Det er derfor interessant at drøfte, hvilken del af journalføringen og dokumentationen, som virker positivt på den fysioterapeutiske faglighed, ligesom det også er interessant at drøfte, hvilken del af journalføringen og dokumentationen, der vurderes som overflødig i forhold til patienternes behov.

SPØRGSMÅL TIL REFLEKSION:

- Hvordan understøtter journalføring og øvrig dokumentation jeres faglighed?
  - Hvilke positive ting ser I ved journalføringen, og hvilke udfordringer ser I?
  - Forbedrer journalføringen jeres samarbejde?
  - Hvor meget tid bruger I på journalføring? Er der dele af journalføringen, som I kan optimere tidsmæssigt?
-

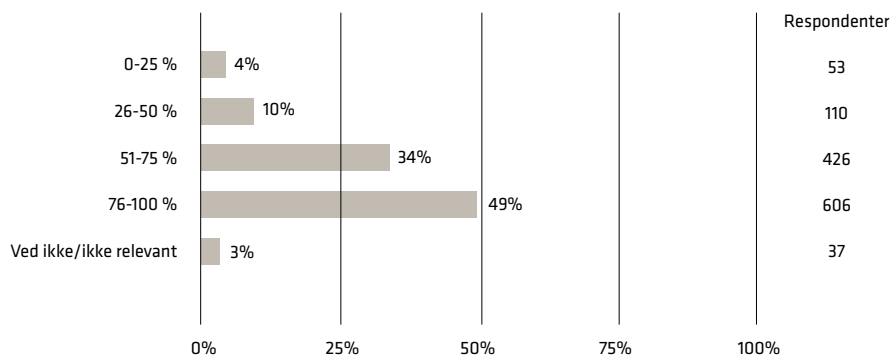

Fysioterapifagligt arbejde

Den fysioterapeutiske faglighed udvikler sig over tid og bliver hele tiden udfordret af ny viden og nye krav og forventninger fra omverdenen.

Det kan være vanskeligt at afgrænse præcis, hvornår en konkret opgave falder ind under fagligheden. Er ledelse, forskning, administration, pleje, forretningsudvikling og koordinering en del af den fysioterapeutiske faglighed? Særligt plejeopgaver fylder i debatten om afgrænsning af den fysioterapeutiske faglighed. Nogle plejeopgaver giver i den rette kontekst tydelig fysioterapeutisk mening, andre gør ikke.

Hvor stor en andel af din arbejdstid oplever du, at du arbejder fysioterapifagligt?

Undersøgelsen viser, at langt fra alle fysioterapeuter oplever, at de arbejder fysioterapifagligt hele deres arbejdstid. Samtidig viser resultaterne, at der er stor forskel på, hvad fysioterapeuter definerer som fysioterapifagligt. Det er derfor relevant, at I på jeres arbejdsplads drøfter, hvad I forstår som fysioterapifagligt arbejde. I kan ligeledes diskutere, hvordan jeres fysioterapeutiske faglighed kan sættes i spil i samarbejdet med tværfaglige kolleger på en måde, som fortsat opleves som fysioterapifaglig.

Jeg arbejder med sundhedsfremme og forebyggelse, forebyggende hjemmebesøg, patientuddannelse og rehabiliteringsteam. Alt sammen lidt i periferien af det fysioterapeutfaglige, men netop fordi jeg er fysioterapeut kan jeg udføre opgaverne.

Pt anden sundhedsfaglige funktion som poder

1. Skifte ble
2. Lave nedre hygiejne
3. Medicingivning [...]
7. Spise frokost med mine borgere

Ledelse og administrative opgaver

(...) jeg betragter ikke hverken min behandlingstilgang eller mine konkrete diagnostiske og interventionsmetoder som fysioterapeutfaglige, ligesom jeg ikke præsenterer mig selv som fysioterapeut.

SPØRGSMÅL TIL REFLEKTION:

- Har I opgaver, der rækker ud over, hvad I oplever som værende fysioterapifaglige?
- Hvordan kan den fysioterapeutiske faglighed komme i anvendelse ved udførelse af opgaver, der ikke er direkte fysioterapi?
- Hvordan sikrer I høj fysioterapeutisk faglighed, når I indgår i tværfagligt samarbejde med andre faggrupper?

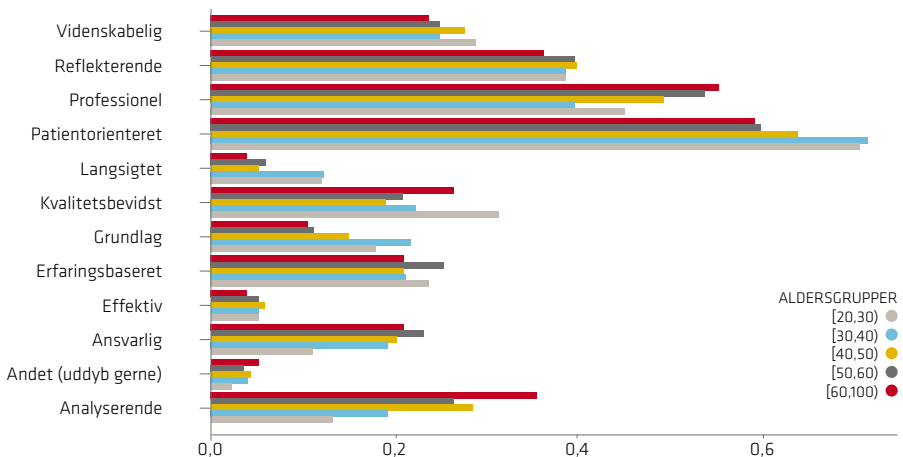
Fysioterapeutiske værdier og kendetegn

Værdier, etisk dømmekraft, relationelle og kommunikative evner kan have betydning for den fysioterapeutiske faglighed. Undersøgelsen viser, at nogle værdier påvirker den fysioterapeutiske faglighed særligt positivt.

Undersøgelsen viser, at det i særdeleshed er de patientorienterede værdier, som påvirker den fysioterapeutiske faglighed positivt. Af figuren fremgår det, hvilke kendetegn medlemmer i forskellige aldre mener, karakteriserer den fysioterapeutiske faglighed.

Hvad mener du, kendetegner den fysioterapeutiske faglighed?

SPØRGSMÅL TIL REFLEKSION:

- Hvilke værdier påvirker jeres faglighed positivt?
- Hvad mener I kendetegner den fysioterapeutiske faglighed?

Vi holder mennesker i bevægelse

Danske Fysioterapeuter
Holmbladsgade 70
2300 København S
Tlf: 33 41 46 20
fysio@fysio.dk
www.fysio.dk